

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету

С. В. Банах

31 серпня 2018 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Юридичний проєктор

Циликарник М.І.

31 серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Міжкультурний менеджмент»

ступінь вищої освіти – другий (магістерський)

галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність – 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

освітньо-професійна програма –
«Менеджмент соціокультурної діяльності»

кафедра економічної безпеки та фінансових розслідувань

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	V	II	30	15	5	4	96	150		II

Тернопіль – ТНЕУ
2018

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Міжкультурний менеджмент»**

**1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ
«Міжкультурний менеджмент»**

Дисципліна «Міжкультурний менеджмент»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Статус дисципліни Цикл професійних дисциплін Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність 028 – «Менеджмент соціокультурної діяльності»	Рік підготовки: <i>Денна – I</i> Семестр: <i>Денна – II</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 100 (з них – 4 год. тренінгу)</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5 год.</i>
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – <i>іспит</i>

2. Мета і завдання дисципліни «Міжкультурний менеджмент»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Міжкультурний менеджмент – один із фахових курсів, який вивчається студентами в межах спеціальності «Менеджмент соціокультурної діяльності».

Значення курсу: відіграє важливу роль у підготовці майбутніх фахівців до професійної діяльності та продуктивної співпраці у сфері бізнесу та управління. Міжкультурний менеджмент - це управління відносинами, що виникають на межі національних і організаційних культур, дослідження причин міжкультурних конфліктів та їх нейтралізація, з'ясування і використання при управлінні організацією закономірностей поведінки, властивих національній діловій культурі. Ефективний міжкультурний менеджмент означає спільне з представниками інших культур ведення бізнесу, засноване на визнанні та повазі міжкультурних відмінностей та формуванні спільної корпоративної системи цінностей, які б сприймалися і визнавалися кожним членом багатонаціонального колективу. Робоча навчальна програма з дисципліни «Міжкультурний менеджмент» є нормативним документом, який розроблено кафедрою документознавства, інформаційної діяльності та українознавства на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання. Робочу навчальну програму укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Програма визначає обсяг знань, що має бути опанований магістрами відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Міжкультурний менеджмент», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень магістрантів. Курс «Міжкультурний менеджмент» передбачає ознайомлення з досягненнями зарубіжних і вітчизняних науковців у цій галузі.

Мета дисципліни – є формування міжкультурного підходу до організації та управління соціокультурною діяльністю в сучасних умовах глобалізації з метою підвищення ефективності взаємодії представників різних національних культур; ознайомити з ключовими проблемами міжкультурного менеджменту; підвищити культуру психологічного мислення і рівень підготовки до майбутньої професійної діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу – формування практичних навичок щодо ділових культур і ділової комунікації з урахуванням національних традицій та ментальності;

- визначення основного категоріального апарату «Міжкультурного менеджменту» та його формування і застосування;
- аналіз проблем, які виникають у менеджерів при перебуванні в іншокультурному середовищі, та їх подолання;
- визначення причин міжкультурних конфліктів та шляхів їх попередження й подолання;
- розвиток власних здібностей роботи в командах, навичок міжособистісних комунікацій;

- підготовка студентів до роботи у мультикультурному середовищі сучасного бізнесу;
- формування у студентів практичних навичок і вмінь щодо застосування методів і механізмів міжкультурного менеджменту.

Значна увага приділяється практичному, прикладному характеру дисципліни, що дасть можливість кожному студентові визначити шляхи формування власного іміджу, розвитку особистісного творчого потенціалу для майбутньої професійної діяльності. Цьому сприятимуть практичні заняття, тестування, проведення дискусій з обговорення різноманітних ситуацій, підготовка і захист проектів.

Теоретичний матеріал курсу поділено на два змістові модулі, які складаються з конкретних тем.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

1. Науково-теоретичне і практичне осмислення сучасних соціокультурних процесів в їх глобальному, глокальному і локальному вимірах.
2. Вміння швидко адаптуватися до специфічних умов і напрямів професійної діяльності з використанням системи документально-інформаційних комунікацій, здатність до активної соціальної мобільності.
3. Розроблення, апробація і впровадження в соціально-культурну діяльність інноваційних, художньо-творчих, рекреативних, інформаційних технологій і проектів, а також проектів зі збереження національної (релігійної) ідентичності.
4. Здатність працювати в команді. Навички міжособистісної взаємодії, здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Якісне оволодіння матеріалом даної навчальної дисципліни передбачає наявність у студентів базових знань у сфері соціокультурної діяльності та економічних механізмів її реалізації, які студенти здобувають при вивченні дисциплін «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Технології соціокультурної діяльності», «Маркетинг соціокультурних установ».

2.5. Результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

1. Застосувати знання та практичні навички аналізу відповідних нормативних документів, чинних стандартів і технічних умов, що регулюють функціонування соціокультурної сфери.
2. Співвідносити власну наукову та професійну діяльність з вимогами чинних нормативно-правових актів (у тому числі основ права інтелектуальної власності), які регулюють внутрішню і зовнішню діяльність в соціокультурній сфері.
3. Уміти застосовувати теоретичні досягнення наук соціокомунікаційного циклу для інтерпретації інформаційних явищ і процесів та формування світоглядної позиції.

4. Демонструвати здатність до об'єктивної оцінки і аргументування проблем та перспектив соціокультурної політики України.
5. Використовувати різноманітні комунікативні технології для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.
6. Вміти збирати та інтегрувати докази власної дослідницької позиції і результатів соціокультурних практик, презентувати і відстоювати власну думку щодо проведеного дослідження.
7. Рейтингувати та оцінювати ризики, вміти приймати рішення в процесах, які спонукають розвиток соціокультурного капіталу, як світового, так і вітчизняного.
8. Застосовувати отримані дослідницькі результати при виконанні завдань та обов'язків професійного характеру, демонструючи обізнаність у сучасних світових соціокультурних практиках.
9. Застосовувати можливості сучасних комп'ютерних та телекомунікаційних технологій для ідентифікації, формулювання і вирішення завдань підвищення ефективності функціонування установ соціокультурної сфери.

3. Програма навчальної дисципліни «Міжкультурний менеджмент» Змістовий модуль 1.

«Витоки та засади міжкультурного менеджменту»

Тема 1. Сутність та значення міжкультурного менеджменту.

1. Еволюція та основні концепції міжкультурного менеджменту.
2. Історія виникнення міжкультурного менеджменту та етапи формування.
3. Поняття та сутність крос-культурного менеджменту.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Тема 2. Роль феномену «культури» в міжкультурному менеджменті.

1. Аналіз сутності поняття «культура».
2. Класифікація особистостей за цінностями й інтересами.
3. Модель культури Ф. Тромпенаарса та Ч. Хемпден-Тернера.
4. Модель культури як «колективного програмування».
5. Рівні людської особистості (ментальне програмування Г. Хофстеде).
6. Модель «айсбергу» Е. Холла.
7. Основні функції культури в суспільстві.
8. Характеристики культури в контексті міжкультурного менеджменту.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 18, 19.

Тема 3. Міжкультурна комунікація. Взаємодія різних культур.

1. Ділова культура та її типологія.
2. Поняття ділової ментальності.
3. Поняття національної культури.
4. Основні характеристики взаємодії різних культур.
5. Культурний шок.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13.

Змістовий модуль 2.

«Національні ділові культури: практика культурної взаємодії»

Тема 4. Класифікації національних культур.

1. Класифікація Ф. Клячхона та Ф. Шродтбека.
2. Класифікація Г. Хофстеде.
3. Класифікація Е. Холла та М. Холл.
4. Класифікація Р. Д. Льюїса.
5. Класифікація С. Ронена та О. Шенкара.
6. Класифікація Ф. Тромпенаарса та Ч. Хампден-Тернера.
7. Класифікація Р. Р. Гестеланда.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 17, 18, 19.

Тема 5. Національна бізнес-культура.

1. Американський національний стереотип.
2. Англійський національний стереотип.
3. Японський національний стереотип.
4. Національна культура країн Близького та Середнього Сходу.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Тема 6. Особисті комунікації в міжнародному бізнесі.

1. Підготовка та проведення ділової зустрічі з іноземними партнерами.
  2. Діловий гардероб.
  3. Ділові комунікації в офісі.
  4. Публічна доповідь.
  5. Ділові їжі.
  6. Ділові відрядження за кордон.
- Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12.

Тема 7. Мотивація та стилі лідерства в різних країнах.

1. Значимість трудової діяльності в різних бізнес-культурах.
  2. Теорії лідерства: ситуаційний прояв у різних культурах.
  3. Характеристики національних стилів лідерства.
- Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 15.

Тема 8. Культура ділового спілкування у креативних командах.

1. Сутність та форми спілкування у креативній команді.
  2. Перепони у комунікаційному процесі. Консенсус як метод для вироблення інновацій. Зворотний зв'язок.
- Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 16.

**4. Структура залікового кредиту
з дисципліни «Міжкультурний менеджмент»**

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Індиві-дуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. «Витоки та засади міжкультурного менеджменту»					
Тема 1. Сутність та значення міжкультурного менеджменту.	2	2	12		<i>Питання, тести</i>
Тема 2. Роль феномену «культури» в міжкультурному менеджменті.	4	2	13	1	<i>Питання, тести</i>
Тема 3. Міжкультурна комунікація. Взаємодія різних культур.	4	2	12	1	<i>Модульна контрольна робота</i>
Змістовий модуль 2. «Національні ділові культури: практика культурної взаємодії»					
Тема 4. Класифікації національних культур.	4	2	13	1	<i>Проблемні завдання</i>
Тема 5. Національна бізнес-культура.	4	2	12	1	<i>Презентації груп студентів</i>
Тема 6. Особисті комунікації в міжнародному бізнесі.	4	2	13	1	<i>Проблемні завдання</i>
Тема 7. Мотивація та стилі лідерства в різних країнах.	4	2	12		<i>Проблемні завдання</i>
Тема 8. Культура ділового спілкування у креативних командах.	4	1	13		<i>Ректорська контрольна робота</i>
Разом	30	15	100	5	

5. Тематика семінарських занять

Практичне заняття № 1

Тема: Еволюція та основні концепції міжкультурного менеджменту.

Мета: розкрити сутність та значення міжкультурного менеджменту

Питання для обговорення:

1. Історія становлення міжкультурного менеджменту, етапи формування міжкультурного менеджменту як самостійної науки.
2. Континууми сучасних досліджень в контексті міжкультурного менеджменту.
3. Аналіз сутності поняття «міжкультурний менеджмент».
4. Аспекти міжкультурного менеджменту.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Практичне заняття № 2

Тема: Вплив культури на міжнародні ділові відносини.

Мета: розкрити значення впливу культури на міжнародні ділові відносини

Питання для обговорення:

1. Визначення поняття культура та рівні культурного програмування.
2. Взаємодія з іншими культурами. Класифікація культур.
3. Модель культури по теорії Ф. Трампенарса.
4. Модель Г. Хофстеде.
5. Модель культури Е. Холла.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 18, 19.

Практичне заняття № 3

Тема: Міжкультурне ділове спілкування.

Мета: розкрити сутність поняття «міжкультурне ділове спілкування».

Питання для обговорення:

1. Поняття ділової культури та комунікації.
2. Типи ділових культур.
3. Основні причини порушень міжкультурних комунікацій.
4. Види стереотипів.
5. Вплив світових релігій на національну культуру.
6. Взаємодія з іншими культурами: розвиток основних цінностей і поглядів.
7. Фактори, які впливають на тривалість акультурації в процесі міжкультурної взаємодії особистості.
8. Культурний шок.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13.

Практичне заняття № 4

Тема: Класифікації національних культур.

Питання для обговорення:

1. Класифікація Ф. Тромпенаарса та Ч. Хампден-Тернера: універсалізм та партикуляризм; індивідуалізм та колективізм; нейтральність та емоційність; практичне застосування теорії.
2. Практичне застосування методик Г. Хофстеде. Українська ділова ментальність по методиці Г.Хофстеде.
3. Класифікація Е. Холла та М. Холл: способи збору інформації в різних культурах, відношення до простору в різних культурах, проксемика

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 17, 18, 19.

Практичне заняття № 5

Тема: Національна бізнес-культура.

Питання для обговорення:

1. Американський національний стереотип.
2. Англійський національний стереотип.
3. Японський національний стереотип.
4. Національна культура країн Близького та Середнього Сходу.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Практичне заняття № 6

Тема: Особисті комунікації в міжнародному бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Підготовка та проведення ділової зустрічі з іноземними партнерами.
2. Діловий гардероб.
3. Ділові комунікації в офісі.
4. Публічна доповідь.
5. Ділові їжі.
6. Ділові відрядження за кордон.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12.

Практичне заняття № 7

Тема: Лідерство в міжкультурному діловому оточенні.

Питання для обговорення:

1. Ставлення до роботи в різних культурах. Значення роботи в житті людини. Цінності й задоволеність роботою.
2. Застосування теорій мотивації в багатокультурному середовищі.
3. Західний та східний варіанти організації влади.
4. Національна специфіка просування, підготовки та перепідготовки кадрів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 15.

Практичне заняття № 8

Тема: Міжкультурна комунікація. Культура ділового спілкування у креативних командах.

Питання для обговорення:

1. Елементи комунікації.
2. Формальні і неформальні культури.
3. Статусні перешкоди: гендерні, вікові тощо.
4. Перепопи у комунікаційному процесі. Консенсус як метод для вироблення інновацій.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 16.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання з курсу «Міжкультурний менеджмент» має форму інтегральної практичної задачі, вирішення якої потребує цілеспрямованого опанування змісту дисципліни, формування навичок застосування набутих знань упродовж лекційних і практичних занять відповідно до робочої програми курсу та поглиблення комунікативної грамотності магістра з менеджменту соціокультурної діяльності. Виконання КПЗ – важлива та обов'язкова складова курсу, один із залікових кредитів із дисципліни «Міжкультурний менеджмент».

ВАРІАНТИ КОМПЛЕКСНИХ ПРАКТИЧНИХ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖКУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Історія формування міжкультурного менеджменту як науки.
2. Основні поняття та категорії міжкультурного менеджменту.
3. Міжкультурний шок і способи його подолання.
4. Поняття, фази, методи попередження культурного шоку.
5. Поняття ділової культури та її типологія.
6. Системи цінностей в національних культурах.
7. Українська ділова ментальність та її ознака.
8. Вірування як основа міжкультурних зіставлень.
9. Параметри дії на ділову культуру: чинники бізнес-оточення.
10. Етнічна стереотипізація. Явище етноцентризму.
11. Змінні національної культури і їх порівняльний аналіз в ділових культурах різних країн.
12. Сучасне розуміння культур як універсального середовища існування людини.
13. Поліактивні культури. Теорія Е.Холла.
14. Система культурних цінностей по теорії Г.Хофстеде.
15. Культурні відмінності та їх вплив на управління по теорії Ф.Тромпенарса.
16. Теорія "Z" по У.Оучи.
17. Причини, протікання, попередження та подолання міжкультурних конфліктів.
18. Вербальні та невербальні комунікації і їх особливості в різних країнах.
19. Культурний профіль країни.
20. Класифікаційні критерії корпоративних культур.
21. Значущість праці в різних бізнес-культурах.
22. Міжкультурні зіставлення моделей мотивації в різних країнах.
23. Національні моделі лідерства.
24. Організаційна, або корпоративна культура: процес формування, артефакти, цінності, що проголошуються, та базові уявлення.
25. Аспекти лідерства. Теорії лідерства.
26. Теорія обміну між лідером і членами групи (LMX).
27. Сучасні теорії мотивації. Культурна обумовленість теорій мотивації.
28. Ставлення до роботи в різних культурах. Значимість роботи в житті людини.
29. Застосування теорій мотивації в багатокультурному середовищі.
30. Вплив культурного контексту на процес мотивації.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1.	Історія виникнення крос-культурного менеджменту	2
2.	Етапи формування крос-культурного менеджменту	2
3.	Парадигма сучасних теорій менеджменту	2
4.	Поняття та сутність крос-культурного менеджменту	2
5.	Поняття комунікації в контексті крос-культурного менеджменту	2
6.	Аналіз культури як ментального програмування на прикладі обраної країни	2
7.	Механізм формування корпоративної та національної культури	2
8.	Історія виникнення крос-культурного менеджменту	2
9.	Основні загальноприйняті визначення поняття культура.	2
10.	Рівні культурного та розумового програмування	2
11.	Обґрунтування важливості самопізнання	2
12.	Розвиток основних цінностей і поглядів	2
13.	Культурний шок і реакція людей на нього	2
14.	Різні моделі адаптації до чужої культури	3
15.	Впливи на процес адаптації	2
16.	Переважаючі категорії поведінки у визначенні культури	2
17.	Співвідношення між національною й діловою культурою	2
18.	Можливості впливу на формування ділової культури.	2
19.	Види, визначення поняття та процес спілкування.	3
20.	Помилки сприйняття, інтерпретація й оцінка	2
21.	Помилкова інтерпретація: категорії, стереотипи	2
22.	Джерела помилкової інтерпретації	2
23.	Помилкові оцінки в міжкультурному контексті	2
24.	Аспекти розуміння повідомлень в різних культурах	2
25.	Швидкі й повільні повідомлення. Високий і низький контекст	2
26.	Простір як спосіб комунікації. Підсвідомі реакції на просторові розходження	2
27.	Час як спосіб комунікації. Монохронні та поліхронні культури	3
28.	Зв'язок між часом і простором. Орієнтація на минуле, сьогодення й майбутнє	2
29.	Темп, ритм і синхронність як важливі аспекти часу	2
30.	Швидкість і спрямованість інформаційного потоку	2
31.	Послідовність дій й її завершеність	2
32.	Культурне сполучення та його основні принципи	2
33.	Одержання адекватної реакції.	2
34.	Значення лідерства в організаціях	3
35.	Аспекти лідерства. Теорії лідерства	2

36.	Біхейвіористський (поведінковий) підхід	2
37.	Підхід, оснований на владі й впливі	2
38.	Британський стиль лідерства: лідерство за обставинами. Шведський стиль лідерства: перший серед рівних.	3
39.	Американський стиль лідерства: структурований індивідуалізм, швидкість й енергія.	3
40.	Німецький стиль лідерства: ієрархія й консенсус. Французький стиль лідерства: автократичний.	4
41.	Романський й арабський стиль лідерства: кумівство. Азіатський стиль лідерства: консенсус, модель родини.	4
42.	Теорії мотивації і їх крос-культурний прояв	4
Разом:		96

8. Тренінг з дисципліни

Тренінг з навчальної дисципліни «Міжкультурний менеджмент» передбачає закріплення та подальшу практичну апробацію здобутих при вивченні навчальної дисципліни практичних навичок у сфері міжкультурної комунікації.

Тренінг передбачає досягнення наступних результатів: розпізнавання культурної символіки; розпізнавання особливостей культурної спадщини різних країн; вивчення моделей повсякденної поведінки представників різних культур; дослідження особливостей вербального і невербального спілкування у різних країнах; розуміння відмінностей у моральних цінностях представників різних культур; знання звичаїв, традицій та національних особливостей представників різних культур.

Досягнення поставленого завдання передбачає виконання ряду завдань:

- активізація зорового сприйняття та ототожнення картинки з певною культурою;
- дослідження основних культурних відмінностей різних країн;
- аналіз змодельованих провокаційних ситуацій;
- розбір реальних проблемних ситуацій, що виникли через міжкультурні непорозуміння.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Міжкультурний менеджмент» використовуються *інформаційно-ілюстративний, проблемний методи, спостереження й аналіз фактів, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (диспути, круглі столи), метод проектів* для проведення занять і організації самостійної роботи студентів:

- *лекції* (оглядові, з ґрунтовним викладенням навчального матеріалу, розв'язанням ситуативних завдань; використання інтерактивних методів, технічних засобів);
- *практичні заняття* (групові заняття із розгляду типових ситуацій з опитуванням студентів, виконання завдань за індивідуальними варіантами під керівництвом викладача);
- *самостійна робота студента* (форми, обсяги та види безпосередньо пов'язані із методикою і організацією аудиторної роботи, зі станом забезпечення студента дидактичними і навчально-методичними матеріалами і передбачає опрацювання теоретичного матеріалу, викладеного на лекціях, самостійне вивчення певного теоретичного матеріалу, підготовку до практичних робіт, тестування і самоаналіз навчальної роботи та виконання індивідуальних завдань);
- *індивідуальна робота студента під керівництвом викладача* (цей вид самостійної роботи студента відповідно до навчального плану та розкладу занять планується як робота в аудиторії, але є допоміжним і не обов'язковим для відвідування студентом; заняття присвячені додатковому розгляду певних питань з теоретичного матеріалу, складного для самостійного опрацювання, і використовуються для здійснення консультацій (в тому числі з тематики індивідуальних завдань), для проведення заходів поточного контролю (контрольних робіт, тестування тощо).

Під час лекцій і практичних занять використовуються технічні засоби навчання.

Контроль успішності студента здійснюється з використанням модульно-рейтингової системи оцінювання, визначеної ТНЕУ, яка передбачає розподіл балів за виконання всіх запланованих видів робіт (теоретична підготовка, практичні роботи, КПЗ, самостійна робота, іспит).

Навчальні досягнення студента оцінюються кількісно (визначається рейтинг), а підсумкова оцінка формується як за традиційною шкалою, так і за шкалою КМСОНП.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни «Міжкультурний менеджмент» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту та є зваженою сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності:

- поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль);
- оцінка (бали) за виконання наукових досліджень;
- оцінка (бали) за практичну діяльність під час практичних занять;
- оцінка за КПЗ;

- оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, наукові публікації тощо.

Питома вага оцінки кожного з видів навчальної роботи студента у підсумковій (загальній) оцінці визначається згідно з їх вагомістю у теоретичній та практичній підготовці фахівця, структурою та змістом навчальної дисципліни.

Підсумкова оцінка виставляється після повного завершення вивчення навчальної дисципліни, як це передбачено навчальним планом.

Форми контролю

Термін виконання

<i>Опитування на практичних заняттях</i>	<i>протягом семестру</i>
Контрольні роботи (поточні)	після опрацювання тем кожного змістового модуля відповідного до графіка модульного контролю
Доповіді та повідомлення	протягом семестру
Практичні і самостійні завдання	протягом семестру
Індивідуальні завдання	протягом семестру
Комплексні практичні індивідуальні завдання	протягом семестру, захист – відповідного до графіка модульного контролю
Підсумкова контрольна робота	відповідного до графіка модульного контролю
Іспит	екзаменаційна сесія

З дисципліни «Міжкультурний менеджмент» засоби діагностики рівня якості освітньо-професійної підготовки магістрів базуються на обов'язковому використанні технологій стандартизованого *тестового контролю*.

Види тестування:

- тести для поточного оцінювання знань студентів;
- тести для підсумкового (екзаменаційного) оцінювання знань студентів.

Форми та види тестів:

1. Закритої форми (з множинним вибором, альтернативні, з відновленням послідовності, в відновленням певної частини);
2. Відкритої форми (для виявлення знань термінів, визначень, понять і власного їх бачення студентами).
3. Ситуаційні тести (для вирішення проблемних і типових комунікативних ситуацій).

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю дисципліни «Міжкультурний менеджмент»

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжкультурний менеджмент» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська к/р)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	Заліковий модуль 4 (письмовий іспит)	Разом
20 %	20%	20 %	40 %	100%

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1–8
2.	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1–8
3.	Перелік методичних вказівок і матеріалів	
4.	Індивідуальні завдання для самостійного вивчення навчальної дисципліни (електронний варіант)	1–8

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Бунина В. Г. Кросскультурный менеджмент и межкультурная коммуникация / В. Г. Бунина. М.: ГУУ, 2008. 128 с.
2. Гестеланд Р. Р. Кросс-культурное поведение в бизнесе. Маркетинговые исследования, ведение переговоров, менеджмент в различных культурах. / Р. Р. Гестеланд. – Днепропетровск : ООО «Баланс-Клуб», 2003. 272 с.
3. Креативний менеджмент: навч. посібник/ О.Є Кузьмін, С.В. Князь. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010.- 124 с.
4. Льюис Р. Д. Деловые культуры в международном бизнесе. От столкновения к взаимопониманию / Р. Д. Льюис. Пер с англ. 2-е изд. М.: Дело, 2001. 448 с.
5. Мясоедов С. П. Основы кросскультурного менеджмента. Как вести бизнес с представителями других стран и культур / С. П. Мясоедов. М.: Изд-во «ДЕЛО», 2008. 256 с.
6. Тер-Минасова С. Г. Мова й міжкультурна комунікація. М., 2000. 14. Хол Э. Як зрозуміти іноземця без слів. М., 1995.
7. Тодорова Н. Кросс-культурний менеджмент. Донецьк: ДонНТУ, 2008. 330 с.

Додаткова

8. Harris P. R., Moran R. T. Managing cultural differences. Houston: Gulf. Oxford University
9. Huntington S. The clash of civilizations and remaking of world order. New York: Simon and Schuster. 1996.
10. Бурак О. С. Кросс-культурна комунікація як наслідок глобалізаційних кросс-культурних контактів, 2012. URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Grani/2012_5/27.pdf (дата звернення: 17.01.2018).
11. Гуткевич С. О. Міжнародний менеджмент / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов. К. : Кафедра. 2015. 535 с.
12. Дуна Н.Г. Інноваційні механізми формування національних конкурентних переваг. // Національні конкурентні переваги: виклики тисячоліття: Монографія. Х: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 194 с. (с. 38-51). / Ред. колегія проф. Александров, проф. Булаєнко Л. І., проф. Коломієць Г. М
13. Дуна Н. Г., Черномаз П. О., Кухар Е. І. Аналіз ділової культури Німеччини на основі критеріїв систематизації ділових культур// Економіка та суспільство. 2018. випуск 16. С.58-65 (Електронне видання)
14. Корженко В.В. Вплив національної культури на формування моделі управління: методика кросс-культурного менеджменту / В. В. Корженко, Ж. А. Писаренко. // Актуальні проблеми державного управління. 2009. №1 (35). [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Apdu/2009_1/index.html.

- 15.Ліфінцев Л. С. Роль організаційної культури в довгостроковому розвитку підприємства // Стратегія економічного розвитку України. 2014. № 35. С. 107-113. 22.
- 16.Романуха О. Роль крос-культурних комунікацій у менеджменті організацій // Економіка і суспільство. 2017. Вип. 9. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/103.pdf (дата звернення: 17.01.2018).

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 17.Офіційний сайт Р. Льюїса [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://blog.crossculture.com/>.
- 18.Офіційний сайт Г. Хофстеде [Електроний ресурс]. Режим доступу: <https://geert-hofstede.com>.
- 19.Офіційний сайт Ф. Тромпенаарса та Ч. Хемпден-Тернера [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://www.thtconsulting.com/>.